

Kto jest podatnikiem

Kto płaci akcyzę

11.08.2025

Podatnikami akcyzy są:

- osoby fizyczne,
- osoby prawne oraz
- jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej,

które dokonują czynności podlegających opodatkowaniu akcyzą lub wobec których zaistniał stan faktyczny, który podlega opodatkowaniu akcyzą, w tym podmiot:

1. który nabywa lub posiada wyroby akcyzowe, które znajdują się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy - jeżeli od wyrobów tych nie została zapłacona akcyza w należnej wysokości a w wyniku kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej albo postępowania podatkowego nie ustalono, że podatek został zapłacony;
2. który jest nabywcą końcowym zużywającym energię elektryczną - jeżeli od tej energii nie została zapłacona akcyza w należnej wysokości i nie można ustalić podmiotu, który sprzedał energię elektryczną nabywcy końcowemu;
3. który jest nabywcą lub posiadaczem suszu tytoniowego i nie prowadzi składu podatkowego, nie jest pośredniczącym podmiotem tytoniowym, grupą producentów, organizacją producentów lub producentem surowca tytoniowego, który wyprodukował susz tytoniowy - jeżeli nie została od niego zapłacona akcyza w należnej wysokości i nie można ustalić podmiotu, który sprzedał susz tytoniowy;
4. u którego powstają ubytki wyrobów akcyzowych lub doszło do całkowitego zniszczenia wyrobów akcyzowych - również gdy nie jest właścicielem tych wyrobów akcyzowych;
5. który jest wysyłającym podmiotem zagranicznym albo przedstawicielem podatkowym;
6. który jest uprawnionym odbiorcą - w przypadku ubytków wyrobów akcyzowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20 lit. f ustawy o podatku akcyzowym;
7. który jest zarejestrowanym odbiorcą, z wyłączeniem zarejestrowanego odbiorcy, który posiada zezwolenie na jednorazowe nabycie wyrobów akcyzowych jako zarejestrowany odbiorca - z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego wyrobów akcyzowych na rzecz innego podmiotu;
8. który jest zarejestrowanym wysyłającym - jeżeli wysłał z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy wyroby akcyzowe z miejsca importu;
9. który używa lub sprzedaje wyroby węglowe, które uzyskał w drodze czynu zabronionego pod groźbą kary;

10. który jest pośredniczącym podmiotem tytoniowym, który zużywa susz tytoniowy;
11. który jest podmiotem prowadzącym skład podatkowy, który zużywa susz tytoniowy do innych celów niż produkcja wyrobów tytoniowych lub wyrobów nowatorskich;
12. który jest pośredniczącym podmiotem węglowym, który używa wyroby węglowe;
13. który jest finalnym nabywcą węglowym - w przypadku, użycia wyrobów węglowych do celów innych niż zwolnione; uzyskanych w sposób inny niż w drodze nabycia - jeżeli nie można ustalić podmiotu, który sprzedał wyroby węglowe finalnemu nabywcy węglowemu, a podatek akcyzowy nie został zapłacony w należnej wysokości;
14. który jest pośredniczącym podmiotem gazowym i używa wyrobów gazowych;
15. który jest finalnym nabywcą gazowym - w przypadku użycia wyrobów gazowych do celów innych niż zwolnione; uzyskanych w sposób inny niż w drodze nabycia - jeżeli nie można ustalić podmiotu, który sprzedał wyroby gazowe finalnemu nabywcy gazowemu, a podatek akcyzowy nie został zapłacony w należnej wysokości;
16. który jest przedsiębiorstwem w spadku, w okresie od chwili śmierci przedsiębiorcy do dnia wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego albo do dnia upływu terminu do powołania zarządcy sukcesyjnego, w przypadku gdy nie ustanowiono zarządu sukcesyjnego, a osoby^[1] dokonały czynności, które podlegają opodatkowaniu akcyzą lub zaistniał wobec nich stan faktyczny, który podlega opodatkowaniu akcyzą, przy czym przedsiębiorstwo w spadku uznaje się za podatnika kontynuującego prowadzenie działalności gospodarczej zmarłego podatnika.

Podatnikami akcyzy są również:

1. podmioty, które nie są importerami - jeżeli ciąży na nich obowiązek uiszczenia cła;
2. podmioty, które są właścicielami wyrobów magazynowanych w cudzym składzie podatkowym, które uzyskały od właściwego naczelnika urzędu skarbowego tzw. zezwolenie wyprowadzenia;
3. podmiot, który reprezentuje przedsiębiorcę zagranicznego w przypadku prowadzenia działalności w zakresie suszu tytoniowego przez przedsiębiorcę zagranicznego, który nie posiada oddziału z siedzibą na terytorium kraju i powstania zobowiązania podatkowego w stosunku do suszu tytoniowego;
4. podmiot, który reprezentuje wyznaczony przez podmiot zagraniczny w przypadku nabycia wewnątrzwspólnotowego energii elektrycznej przez nabywcę końcowego lub wyrobów gazowych przez finalnego nabywcę gazowego od podmiotu zagranicznego, który nie ma siedziby, miejsca zamieszkania lub stałego miejsca prowadzenia działalności na terytorium kraju;
5. nabywca końcowy, który dokonał nabycia wewnątrzwspólnotowego energii elektrycznej oraz odpowiednio finalny nabywca gazowy w przypadku nabycia wewnątrzwspólnotowego wyrobów gazowych w przypadku nie wyznaczenia podmiotu reprezentującego, odmowy przyjęcia zgłoszenia rejestracyjnego podmiotu reprezentującego przez organ podatkowy lub nieprzesłania w terminie przez nabywcę końcowego podmiotowi reprezentującemu kopii faktury;
6. każdy podmiot, który wytwarza papierosy przy użyciu maszyny do wytwarzania papierosów poza składem podatkowym lub instytucją przedpłaty akcyzy z tytułu nielegalnej produkcji (np. konsument wytwarzający papierosy przy użyciu maszyny do wytwarzania papierosów) a także każdą inną osobę, która uczestniczy w ich produkcji.
7. każdy podmiot, który nielegalnie produkuje płyn do papierosów elektronicznych, wyroby nowatorskie, urządzenia do waporyzacji, saszetki nikotynowe i inne wyroby nikotynowe, a także każda inna osoba, która uczestniczy w ich produkcji.

Jeżeli obowiązek podatkowy ciąży na kilku podatnikach z tytułu dokonania czynności lub zaistnienia stanu faktycznego, których przedmiotem są te same wyroby akcyzowe - zapłata akcyzy związanej z tymi wyrobami przez jednego z tych podatników powoduje wygaśnięcie zobowiązania podatkowego pozostałych podatników.

Jeżeli natomiast obowiązek podatkowy ciąży na kilku podatnikach z tytułu nielegalnej produkcji papierosów, płynu do papierosów elektronicznych, wyrobów nowatorskich, urządzeń do waporyzacji, saszetek nikotynowych i innych wyrobów nikotynowych podatnicy ci ponoszą solidarną odpowiedzialność za zobowiązanie podatkowe.

Kto jest podatnikiem akcyzy w przypadku samochodów osobowych

W przypadku samochodów osobowych podatnikiem akcyzy jest:

1. podmiot, który dokonuje czynności podlegającej opodatkowaniu tj.:
 - importu
 - nabycia wewnątrzwspólnotowego
 - sprzedaży na terytorium kraju,
2. podmiot, który nabył prawo rozporządzania samochodem osobowym jak właściciel - w przypadku gdy przemieszczenia samochodu osobowego z terytorium państwa członkowskiego na terytorium kraju dokonał inny podmiot niż podmiot, który nabył prawo rozporządzania samochodem osobowym jak właściciel,
3. Podmiot, który wystąpił o rejestrację tego samochodu na terytorium kraju, zgodnie z przepisami o ruchu drogowym - w przypadku gdy powstanie zobowiązania podatkowego wiązać będziemy ze złożeniem wniosku o rejestrację samochodu osobowego na terytorium kraju, a podmiot występujący z wnioskiem o rejestrację nie jest właścicielem samochodu,
4. każdy współwłaściciel, nawet gdy czynności, które podlegają opodatkowaniu dokonał jeden ze współwłaścicieli - w przypadku gdy samochód osobowy stanowi przedmiot współwłasności,
5. osoba, która nabyła lub posiada samochód osobowy, niezarejestrowany wcześniej na terytorium kraju zgodnie z przepisami o ruchu drogowym, jeżeli nie można ustalić podmiotu, który dokonał wcześniejszej czynności podlegającej opodatkowaniu, a w wyniku kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej albo postępowania podatkowego nie ustalono, że podatek został zapłacony,
6. osoba na której ciąży obowiązek złożenia zawiadomienia o dokonaniu w pojeździe samochodowym zarejestrowanym na terytorium kraju zmian konstrukcyjnych zmieniających rodzaj tego pojazdu na samochód osobowy, zgodnie z przepisami o ruchu drogowym.

Przypisy:

[1] o których mowa w art. 14 ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej